

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglaš: enostolpna mm vrsta za
enkrat 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Obvezni izvod,
poštne proste.

Vseučiliški knjižnici
v Ljubljani.

Uredništvo:
Wolfova ulica 14. Telefon 30
Uprava:
Telefon
ne vračajo.
priložiti znamko
dgovor.

Prodiranje Jugoslovanov?

Rim, 7. nov. Dunajski korespondenčni urad poroča: Listi javljajo iz Drača: Po osem dnevnem boju so Jugoslovani prodirli in stoji 40 kilometrov pred Tirano. Miriditsko ozemlje in Sv. Ilyan Meduanski sta zasedena. Usoda Iješa je negotova. Drač je izoliran.

Rim, 8. nov. Dunajski korespondenčni urad poroča brezlično: Zagotavlja se, da italijanska vlada pri drugih vladah entente dela na to, da se stori skupen korak pri jugoslovanski vladi zaradi Albanije.

Kralj sprejel suvereno oblast.

Beograd, 8. nov. Ministrski predsednik Pašić je predložil kralju v podpis ukaz, s katerim se naznanja, da je

kralj sprejel suvereno oblast nad državo.

Formalna demisija vlade.

Beograd, 8. nov. (Izv.) Danes popoldne se je vršila seja radikalnega kluba, na kateri je ministrski predsednik Pašić poročal o položaju. G. Pašić je izjavil, da se od danes dopoldne nahaja vlada v

ostavki. Ta demisija pa je le formalnega pomena. Po razpoloženju, ki je vladalo na tej seji, izgleda, da je večina radikalcev za to, da ostane pri sedanji koaliciji z demokrati.

Demokratski glasovi iz radikalne stranke.

Zagreb, 8. nov. »Riječ« poroča iz Beograda: Danes dopoldne je imel radikalni klub sejo, na kateri se je razpravljalo o političnem položaju. Vsi poslanci kluba so se izjavili proti reviziji ustave in za koalicijsko vlado. Obenem je večina govornikov, ki so nastopili, odklonila kakršnekoli kombinacijo

s Stojanom Protičem. Končnoveljavni sklepov ni bilo. Končno se je govorilo tudi o valutnem vprašanju, pri čemer se je poudarjalo, da je treba izpremeniti osebo finančnega ministra. Kot kandidat za to se je mnogo imenoval demokrat dr. Voja Marinković.

Spekulacija zagrebških trgovcev s padanjem naše valute.

Zagreb, 8. nov. (Izv.) Ker je zadnje dni naša valuta tako zelo padla, so se v Zagrebu pojavile iste slike, kakor med vojni in prve dni po prevratu: Iz več trgovin je izginilo blago in izginile so tudi oznake cen posameznih pred-

metom. Trgovci hočejo izrabiti sedanjo konjunkturo v brezvestne spekulacije. Današnji listi se pritožujejo zaradi takega brezvestnega postopanja trgovcev in napovedujejo stroge odredbe vlade proti temu.

SEJA MINISTRskega SVETA. — DEMOBILIZACIJA.

Beograd, 8. nov. (Izv.) Danes se je vlada sestala k seji, ki je trajala od 4. popoldne do 7. in pol zv. Na tej seji se je razpravljalo o vprašanju naše valute. Debate so se udeležili vsi prisotni ministri. Razpravljali so o strogih odredbah proti vsem onim, ki tirajo vrednost našega denarja vedno bolj navzdol. Pretresali so tudi način, kako bi se vrednost dinarja dvignila. — Ministrski svet je razpravljal tudi o demobilizaciji, storil pa v tem pogledu ni nobenih sklepov. Izgleda, da bo demobilizacija odredjena, v kolikor bo to tehnično mogoče.

ARETACIJA MADŽARSKIH VOHU-NOV V SUBOTICI.

Zagreb, 8. nov. »Juturnji list« poroča iz Novega Sada, da je komisija tamkaj aretirala nekaj madžarskih ogleduhov, ki so se že nekaj mesecev mudili v Novem Sadu.

KONGRES UČITELJSKEGA UDRUŽENJA V ZAGREBU.

Zagreb, 8. nov. Danes je bil pivi dan kongresa učiteljskega združenja, na katerega so dospeli delegati iz vseh krajev naše države. Udeležencev kongresa je bilo okrog 800. Svoji jim je priredil Sokol I. na čast svečano akademijo, katero je otvoril podstarosta Sokola profesor Urbani, ki je v pozdravnem govoru naglašal, da imata učiteljsvo in sokolska organizacija isti cilj. Nato je zapelo rusko pevsko društvo »Hej Slovani« in nekaj ruskih pesmi. Akademiji sta prisostvovala v imenu vlade poverjenik za prosveto dr. Alaupovič in v imenu mesta občinski funkcionar Petrik. Ob desetih dopoldne je bil odprt kongres v dvorani bivše zbornice. Kongres je otvoril predsednik združenja Milajlo Jović in predstavil delegatoma pokrajinskega namestnika Juraja Demetruvića, poverjenika za prosveto dr. Alaupovića, mestnega komisarja dr. Petrika in predsednika književniško-pedagoškega zbora dr. Čajkoveca. Nato je pokrajinski namestnik v kratkem govoru poudarjal potrebo delovanja v korist ideji narodnega edinstva in poverjenik dr. Alaupovič potrebo po odstranitvi vsega onega, kar nas razdvaja in s čimer so nas tuji slabili. Predsednik se je spomnil potem kralja Petra, kateremu so vsi prisotni zaklicali »Slava!« Omenil je tudi pokojnega Davorina Trstenjaka in vse one, ki so na polju slave padli za edinstvo domovine. Soglasno je bil sprejet predlog predsednika, naj se pošljeta kralju in ministru za prosveto pozdravi Lrzojavki. Za

njim je govoril dr. Čajkovec, nakar se je konstituiral kongres z volitvami tajnikov in posameznih odborov. Takoj po konstituiranju je referiral Mihajlo Stanojevič o načrtu za poduk na ljudskih solah, ki se namerava uvesti na naših solah. Popoldne ob šestnajstih se je kongres nadaljeval. Zvečer bo v čast gostom v gledališču slavnostna predstava.

USPEHI IN NEUSPEHI NAŠEGA FINANČNEGA MINISTRA.

Zagreb, 8. nov. »Obzor« poroča iz Beograda, da se povrne finančni minister dr. Kumanudi najbrže jutrišnjem v Beograd. Dr. Kumanudi ni v Londonu nič končnoveljavnega sklenil, pač pa se je pogajal na povratku s francoskim konzorcijem v Parizu in z ameriškim konzorcijem, ki je stavlil ponudbe glede posojila. Pogoj angleških konzorcijev so bili nesprejemljivi, ameriški in francoski predlogi so pa mnogo boljši.

USTAVLJEN ŽELEZNIŠKI PROMET.

Budimpešta, 7. nov. Madžarski dopisni urad poroča iz Sopronja: Ravnanje državnih železnic je včeraj ustavilo neposredni promet z Zahodno Madžarsko. Na proгах Kisek-Sopron-Köpcseny-Železno, Ruszt - Körment-Güssing (Nemško Novo mesto) ter po ostalih zapadno-madžarskih proгах je promet z vlaki ukinjen. Na progi železnice Raab-Sopron-Ebenfurt kakor tudi po južni železnici vozijo vlaki po vznojem redu.

IZVOZ KROMPIRJA NA MADŽARSKEM.

Budimpešta, 7. nov. Deželni senat za ljudsko prehrano je popolnoma prepovedal izvoz krompirja in postavil promet s sladkorjem pod stalno kontrolo. Z ozirom na ceno jarec v inozemstvu, je bilo izvoznikarjem naročeno, naj prepuste notranji uporabi toliko količino jarec, ki presega razmersko številko 1 : 1. Dovoljen je uvoz masla. Senat je končno dovolil, da se sme za fabrikacijo salam uporabiti 50 tisoč svinj.

SVOBODEN UVOZ V ROMUNIJO.

Beograd, 8. nov. Romunska vlada je dovolila svoboden uvoz v Romunijo. Obenem je stopila v veljavo določba o novih carinskih tarifah, ki so zvišane na 200 do 500 odstotkov.

Beograd, 8. nov. Danes so posetili delegati trgovinske zbornice v Beogradu namestnika finančnega ministra Krizmana in so ga prosili, naj sprejme predloge trgovinske zbornice za sanacijo naše valute.

INTERPELACIJA DR. KOROŠKA RADI DEMOBILIZACIJE.

Beograd, 8. nov. Poslanec dr. Korošec je interpeliral ministrskega predsednika Pašića glede mobilizacije in zahteval, da se demobilizira, ker je mobilizacija nepotrebna in škoduje državnim financam.

PROTI MORATORIJU.

Ljubljana, 8. novembra. Gospodarske korporacije so imele danes dopoldne v trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani zborovanje, na katerem so sklenile odločno protestirati proti temu, da bi se uvedel moratorij v Jugoslaviji, ker bi to pomenilo usoden udarec za naše gospodarstvo in za našo valuto. Odločno protestirajo proti temu, da se zatvorijo borze, ker bi si na ta način kupčijski svet še teže mogel nabavljati potrebna denarna sredstva in bi se začela zakotna trgovina. Odločno protestirajo proti centralizaciji vsega deviznega prometa v Beogradu, ker bi se na ta način, kakor so pokazale že prejšnje izkušnje, toliko kakor onemogočilo hitro denarno poslovanje in obračunavanje. Sklenilo se je, da se pozove vse trgovske in obrtniške zbornice v Jugoslaviji k enakemu postopanju.

ZAHTEVE ZAGREBŠKIH IGRALCEV PO POVIŠANJU PLAČ.

Zagreb, 8. nov. (Izv.) Člani tukajšnjega Nar. gledališča zahtevajo vsled naraščajoče druginje povišanje plač, in sicer pri manjših plačah za 50 odstotkov, pri večjih pa za 20 odstotkov.

PRVI OFICIJELNI SPREJEM PRI KRALJU.

Beograd, 8. nov. (Izv.) Jutri priredi Nj. Veličanstvo kralj Aleksander ministrom in predsedniku narodne skupščine dr. Ribarju obed. To je prvi svečani sprejem pri kralju po položitvi prisege.

DEMOBILIZACIJA NA ČESKEM.

Praga, 8. nov. Predsednik republike je danes odredil demobilizacijo vojske. Kot dan začetka demobilizacije je določen 10. november. Uprava vojske namerava izvesti demobilizacijo pred koncem novembra. Ob tej priliki je predsednik izdal vrhovno povelje, kjer izraža svojo zadovoljnost zaradi tega, ker je bila vojska v tako kratkem času pripravljena in ljer ugotavlja, da je hitra koncentracija oboroženih sil odločilno vplivala na ugodni razvoj dogodkov.

ZVIŠANJE TELEFONSKIH PRISTOJBIN V AVSTRIJI.

Dunaj, 8. nov. (Izv.) Finančno ministrstvo naznanja, da se s 1. januarjem 1922 telefonske pristojbine potrojijo. Pristojbine za uporabo telefona v lokalnem prometu bodo od tega dne znašale za prvo skupino 18.000 kron na leto, za drugo 36.000 in za tretjo (z neomejenim številom razgovorov) 90 tisoč kron. — Glavni odsek narodne skupščine, ki se sestane dne 10. t. m., se bo bavil s tem povišanjem telefonskih pristojbin.

LJUDSKO GLASOVANJE V ŠOPRONJU.

Dunaj, 8. nov. (Izv.) Avstrijska vlada je poslala veleposlaniški konferenci noto glede dogodkov v Sopronju. Na podlagi vesti, ki so jih prejela tukajšnja uradna mesta, so avstrijski vladni krogi dobili vtis, da so merodajna mesta v Parizu za avstrijsko stališče glede ljudskega glasovanja v Sopronju po vzorcu koroškega plebiscita.

ČEHOSLOVAŠKA CERKEV.

Praga, 8. nov. V včeraj v vestniku ministrstva za šolstvo in narodno kulturo objavljenem statutu češkoslovaške cerkve se v prvem členu določa pojem češkoslovaške cerkve takole: Češkoslovaška cerkev tvorijo Kristjani, ki priznavajo nauk Jezusa Kristusa po določbah prvih sedem občin cerkvenih kongresov in nicejsko - carigradske veroizpovedi ter se ravnajo po tradicijah husitskega gibanja, ki povsem odgovarjajo duhu sedanje človeške kulture.

SPOPADI MED KARABINERJI IN KOMUNISTI.

Reggio Nell' Emilia, 8. nov. Med karabinerji in komunisti je došlo do novih spopadov. En komunist je ustreljen, dva karabinerja sta smrtno ranjena.

Naloga sedanje vlade.

Naš notranjepolitični položaj se je v gotovem oziru znatno razčistil. Neposredno pred zasedanjem narodne skupščine sta se vršila dva znamenita strankarska zbora, ki sta oba zavzela pomembna stališča k nadaljnjemu notranjemu razvoju države. V Beogradu je zborovala demokratska stranka, ki je zahtevala smernice bodočega notranjega dela v smislu njene dosedanje politike. To se pravi, da se bo Vidovdanska ustava vsestransko uveljavila po dosedani smeri demokratskega režima, neoziraje se na nevarnost, da se država in narod zaplete v dolgotrajno ustavno borbo, ki bo izločila večino naroda od vsakega sodelovanja v državni upravi in ustvarila nasprotno stališče velikih delov naše domovine proti narodnemu in državnemu edinstvu.

Nič manj nepomirljivo stališče je zavzel hrvatski blok na zborovanjih v Zagrebu, ki so izcimila naravnost izzivalne državnopravne izjave in tudi nevarne politične nakane proti dosedanjemu državljanstvu sožitju jugoslovanskih pokrajin. Med drugim je nesrečni hrvatski blok zahteval sklicanje bivšega hrvatskega sabora, ki naj šele izreče državnopravno zvezo z Beogradom in Ljubljano, kakoršno bo izvolil sam prostovoljno proglasiti. Zaman bi bilo spuščati se v razgovor o pravni in politični nezmislivosti, katero je hrvatski blok s tem izrekel. Naše mnenje je, da hrvatski blok namerno proglašata taka nepomirljiva stališča, ker slabšajo notranjepolitični položaj države in obenem čedalje večjo nujnost sporazuma centralne vlade s hrvatskimi pokrajinami.

Jugoslovanska država obstoja že tri leta. Danes se nahaja njeno narodno gospodarstvo, državna uprava in finance v krizi, kakoršne doslej še ni doživela. Nikdar ni bila potreba notranjega sporazuma večja in na vse strani nujnejša, kakor danes, ko je naše denarstvo skoro propalo in se nahajamo v objemu katastrofalne ekonomske krize. Ako demokratska stranka kot taka zavzame stališče, ki je v direktnem nasprotju z realnimi zahtevami pametne in pomirljive notranje politike, tedaj ji tega kot stranki ne moremo zameriti. Drugo pa je državna vlada, ki bo prihodnje dni stopila pred našo narodno skupščino in bo imela opredeliti višje državne interese pri vodstvu notranje, gospodarske in zunanje politike, ki morajo biti utemeljeni izključno z nestransko potrebo državnega in narodnega edinstva.

Te dni objavlja Obzor izvirna pojasnila k zborovanju hrvatskega bloka in ugotavlja, da z njegovimi izjavami ni bil preudrčen skupni narodni parlament in skupno suvereno središče. Orientacija hrvatskega bloka se giblje v okviru zajedničke države Srbov, Hrvatov in Slovencev ter opredeljuje samo pokrajinsko samoupravo.

Naj si bo z izjavami hrvatskega bloka kakorkoli. Neodložljiv državni in narodni interes zahteva, da naša središnja vlada enkrat iz vladnega stola pokliče poslance hrvatskega bloka na odkritosrčen razgovor, ki bo na nedvoumen način ugotovil, da so Hrvati za enotno državo in da je dosedanja politika hrvatskega bloka šla samo za obširno pokrajinsko samoupravo. Tako bi želeli na čelu vladne izjave, ki jo bo stari, preizkušeni državnik Pašić podal v narodni skupščini, zgodovinsko poslanico pomirljivosti in poziva na skupno delo v parlamentu.

Strankarske strasti sicer narekujejo dosedanje brezobzirno postopanje. Toda državni in narodni interes zahteva v vprašanju notranje upravne razvratne spravo, ki bo dala državi notranji mir. Tu je končni izvor sedanjega kritičnega položaja. Vlada naj ga doume in poizkusi oficijelno rešiti.

AVSTR. DVOR. SVET. ARETIRAN ZARADI FINANČNIH MANIPULACIJ.

Dunaj, 8. nov. (Izv.) Danes je bil aretiran dvorni svetnik v finančnem ministrstvu Hagg, ker se je pri preiskavi dognalo, da je avstrijske rente, ki so se nahajale v inozemstvu, na nedovoljen način uvažal v Avstrijo in jih potem žigosal, nato pa razpečeval po višjem tečaju kakor avstrijske rente. Škoda, ki jo je s tem povzročil avstrijski državi, znaša več sto milijonov K.

Lvov, 8. nov. (Izv.) Oddelki ukrajinskih vstašev pod poveljstvom polkovnika Szapala so po večdnevni boj, v katerih so zlomili odpor 24. boljševiške železne divizije, zavzele Vinico in s tem tudi železniško progo Žmerinka-Vinica.

SANACIJA VALUTE.

Beograd, 8. nov. Danes popoldne je imel ministrski svet sejo, ki je trajala od šestnajstih do dvanajsetih in na kateri se je razpravljalo o sanaciji naše valute. Govorilo se je o silno strogih naredbah, ki bi absolutno morale povzročiti, da se zboljša valuta dinarja. O tem vprašanju se bo posvetoval ministrski svet tudi jutri in na prihodnjih sejah. Nadalje se je v zvezi z različnimi zunanje-političnimi vprašanji govorilo tudi o demobilizaciji naše vojske, kar pa še ni bilo končnoveljavno sklenjeno. Vsekakor se bo izvršila demobilizacija palogoma in po tehničnih možnostih.

IZPOPOLNITEV BOLGARSKE VLADE.

Beograd, 8. nov. (Izv.) Po vestih iz Sofije je ministrski predsednik Stambolijski izpopolnil svoj kabinet. Na mesto umorjenega vojnege ministra Dimitrova je bil imenovan dosednji državni pravdnik pri vrhovnem sodišču Janev. Listnico prometnega ministra prevzame podpredsednik sobranja Manilov.

NOVA KONFERENCA V RIMU.

Rim, 8. nov. Italijanska vlada deluje na to, da bi se takoj po objavi sklepov

konference v Portorose sklicala v Rim konferenca nasledstvenih držav bivše avstro-ogrske monarhije.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV V RIMU.

Rim, 7. nov. V znak protesta proti fašistovskim napadom so pričeli železničarji enournno protestno stavko.

Borzna poročila.

Zagreb, 8. nov. Devize: Dunaj 6.40—6.50, Belin 152—160, Budimpešta 36—37, Bukarešta 185, Italija 1600—1630, London 1430—1460, Newyork 379—380, Pariz 2726 do 2775, Praga 390—398, Švica 6850, Valute: ameriški dolarji 378—385, carski rublji 15—25, napoleonori 1450, nemške marke 140—150, Italijanske lire 1600—1610.

Praga. Na današnji borzi je vedno padala vrednost nemške marke. Sročil je notirala še 33.50, danes je zgrubila 10 točk in je notirala na koncu borze 26. Tudi druge vzhodne devize in valute so utrpeli precejšnje izgube, zlasti balkanske devize. Beograd je zgrubil 9, Sofija 6 in Zagreb 2 točki. Tudi izplačilo Budimpešta je bila zelo šibka. Notirali so: Berlin 25.60, Beograd 83.50, Bukarešta 38.60, Zagreb 21.10, Varšava 3.125, Curih 1787, Sofija 39.60, Dunaj 1.325.

Dunaj. Na današnji privatni borzi je bila tendenca zelo trdna in cene toliko za valute in devize, kolikor za efekte so stalno naraščale. Notirali so: dolarji 6100, marke 2010, češkoslovaške krone 6150, jugoslovanske krone 1550, madžarske krone 600, poljske marke 218, leji 28, lire 250, francoski franki 445, švicarski franki 1130, funti 23.700. Curih. Berlin 1.75, Newyork 536, London 21.11, Pariz 38.90, Milan 22.25, Praga 5.50, Budimpešta 0.55, Zagreb 1.35, Bukarešta 2.50, Varšava 0.19, Dunaj 0.19, avstrijske krone 0.12.

Naročajte „Jugoslavijo“!

Išče se pripraven kralj.

Zbornica v Budimpešti je ukinila vladarske pravice Karla Habsburga in prestolonasledstvene pravice Habsburške rodovine. Na Madžarskem je sprejet tedaj zakon, ki onemogočuje Habsburžanom, bodisi Karlu IV. kot ostalim članom njegovega krvnega sorodstva povratek na prestol svetega Stefana.

Da bi se to ne bilo zgodilo, ako bi odločale same note iz Pariza ali Londona, o tem smo si precej na jasnem. Da se niso naše divizije kopile na mejni črti, bogvedi, če bi se Karl tako neslavno vozil po plitvi Donavi in če bi madžarski parlament tako sklepal o njegovih kraljevskih pravicah.

Iz govorov, ki so spremljali razprave in odločanje o detronizaciji, se je brez maske pokazalo madžarsko naziranje. Prikrivali niso ničesar, kar bi bilo navsezadnje tudi brezuspešno in nepotrebno. Poznamo dobro moze, ki so na vladi v Pešti; s svojimi besedami se nam niti ne odkrivajo, niti ne zakrivajo. Politična plast, ki vlada danes v Madžarski, je nespravljiva; ona nam ostane sovražnik, s tem je treba brezpogojno računati.

Ali vrnimo se k detronizaciji sami. Kljub njeni nezakonitosti je ostala Madžarska kraljevina. Ostala pa je tudi brez kralja. Samo po sebi se uriva vprašanje, kje so garancije, da se eventualno, ako se zaključi ugodna mednarodna prilika, ne pokličejo znova Habsburgovci na prestol. Ako se more skleniti zakonska določba proti temu, se lahko seveda tudi spremeni in razveljavi. Mi sami se zavedamo, da so zoper to možnost garancije le v naših divizijah.

Velika ententa, ki se je bila pridružila naši zahtevi po detronizaciji, poskuša doseči onemogočenje te zle možnosti na drug način. Po eni strani naj se Karlu Habsburgu fizično onemogoči, vrniti se na Madžarsko. Zato se pretresa internacija na kolikor mogoče oddaljenem otoku, odkoder se ne prilete aeroplani v enem poletu do blažene zemlje madžarske. Ali bo to Madeira ali Assuncion ali Quanañani ali morda celo Spitzberg, kdo ve!

Kot drugo sredstvo pride v poštev čisto pametna poteza, da se madžarski prestol čim hitreje — izpolni s kako drugo osebo, ki bi na ta način tvorila istotako fizično oviro vrnitvi Karla. Ta fizična ovira bo tem izdatnejša, kolikor tesneje bo z njo zvezana tudi politična moč. S tem pa načnemo vprašanje, najkočljivejše pri vsej zadevi — kdo naj postane madžarski kralj.

Tisti, ki jim je na tem, da se res zapre Habsburgom povratek, morajo težiti za tem, da postane kralj madžarski osebnost, ki je dobro zasigurana v antihabsburških interesih. To more biti ali domačin ali pa zunanja osebnost. Imenuje se Horthy in imenujejo se italijanski, angleški in morda še kak drug kandidat. Kaj pomeni Horthyeva kandidatura za nas, so povedali v drugi obliki že uvodoma. Kaj pomeni za nas kak italijanski Grandseigneur kot madžarski kralj, ni treba še posebej utemeljevati. Ako si poiščemo Madžarski kralj na Angleškem, nam tudi ne bo v korist, prav tako ne, ko eventualna personalna unija z Rumunijo. Res bi se s tem zagradila Habsburgom pot nazaj v Pešto, toda utrdila bi se tudi zveze proti nam. Vsekakor je z našega stališča želeli kralja, ki bi izhajal iz krogov oziroma iz države, ki je proti nam čim najmanj zainteresirana. Tu pa je izbira kočljiva.

Pred Washingtonsko konferenco.

Velika konferenca najvplivnejših državnikov svetovnih velesil se prične 11. novembra t. l. v Washingtonu. Cloveštvo je doživelo že toliko razočaranj nad raznimi mirovnimi in nemirovnimi konferencami, da bi bil najhujši pesimizem tudi sedaj skoraj upravičen. Če bi se našel idealist, ki bi morda veroval, da pridemo do razorožitve, bo gotovo razočaran, kakor lahko s sigurnostjo trdimo, da ne pride v doseg nem časa do resnega konflikta radi nasprotstev v Tihem Oceanu in v Vzhodni Aziji. Najpomembnejši uspehi te konference bo, da se jasneje pokažejo smeri, v katerih se bo gibal evropska in sploh vsa svetovna politika. S tega stališča je potrebno, da si natančneje predložimo nagibe, ki so povzročili konferenco in spoznamo vprašanja, ki bodo odločala o njenem poteku.

Prvotno naj bi se udeležile konference samo Združene države, Velika Britanija in Japonska, da bi razpravljale o omejitvi oboroževanja na morju, pozneje pa se je razširil program na razorožitev sploh ter sta bili povabljeni tudi Francija in Italija in končno so sklenili, da naj se razpravljata tudi o Daljnem Vzhodu s sodelovanjem Kitajske.

Idejno je vstala misel na konferenco v Angliji in sicer radi nevdržnega razmerja med Anglijo in Japonsko, inčinitivo je pa prevzela Amerika, ki v lastnem interesu tudi želi jasnosti v tem razmerju in jasno je, da se bo predsed. Harding že z ozirom na prestiž Zdrženih držav trudil, da se konferenca ne razide brez primerne uspeha.

L. 1902 je sklenila Anglija z Japonsko zvezo proti Rusiji radi skupnih interesov po načelu moderne diplomacije, da je vsako sredstvo dobro za uničenje neljubega sosedu, kakor dela danes tudi Italija z nami. Oslabljenje Rusije je bil edini cilj, gospodarski interesi obeh držav glede Kitajske in Sibirije so se že takrat križali. Cilj Japonske je bil, da doseže vodstvo in nadvlado v Vzhodni Aziji, Angleški pa je bilo pri srcu da ohrani državnice drugega reda. (Prav karl sedaj v Srednji Evropi!) da v vsakem slučaju onemogoči velenje, ki bi lahko postala nevarna njenemu svetovnemu položaju in gospodarski prioritati.

Japonsko - ruska vojna je v tem oziru premočala storiša. Rusija je bila sicer okrnjena v Vzhodni Aziji, toda obrnila se je v Perzijo. Japonska je bila sicer finančno precej odvisna od Anglije, kar pa jo ni oviralo, da je hodila politično in gospodarsko svoja pota. Nad japonsko ekspanzivnostjo se je Anglija vračunala, kar se je pokazalo kmalu po l. 1905. Japonska je čuvala svojo industrijo s carino, vpliv se je pokazal tudi v Koreji, Mandžuriji in celo po pokrajinah angleške interesne sfere. Takrat se je pričela Anglija bati Nemčije in je zato morala molčati napram Japonski. Angleški dominijoni, zlasti Kanada, Avstralija in Indija so protestirali, a Japonska je subvencionirala svojo pomorsko trgovino, da je lahko nadkrilila angleške trgovske družbe. Politični in gospodarski ugled Anglije je rapidno padal in kar je najhujše, njen prestiž je prišel v nevarnost in v Indijo je pričela siliti panazijatska agitacija. (Dalej prihodnjiki).

Fašistovska demonstracija proti portoroškemu delegatom v Kopru.

Trst, dne 4. novembra 1921.

Danes se slavi po vsej Italiji spomin neznanega vojaka. Na slavnosti v Kopru, pod katero spada Portorož, je bila povabljena tudi portoroška konferenca in se je temu vabilu udeležila. Udeležile so se slavnosti vse delegacije, izveniš avstrijske; za Jugoslavijo dr. Rybar in načelnik finančnega ministrstva Živković. Člane konference, ki so prišli s posebnim parobrodom, so sprejeli v Kopru na pomolu vojaške in civilne oblasti in nekoliko domačega občinstva. Sprejem je bil aljuđen a brez posebne toploti. Niti pri sprejemu, niti kasneje ni bilo govorov.

Po službi božji, pri kateri je bilo videti največ vojakov in šolske mladine, so bili na glavnem trgu okoli spominske plošče v čast padlim bojevnikom (med katerimi Nazario Sauró) obešeni vencí. Od delegacij so vence poklonili italijanska, madžarska in poljska. Koprčani so potem razkazovali svoje znamenitosti v Taccovi palači, sedaj muzej in v cerkvi, nakar so spremili konferenčne udeležnike k parobrodu.

V celnem mestu ni bilo videti niti enega okoličanskega kmeta, niti kmetice. Koprčani so hoteli ostati med seboj in zato je izgledalo mesto precej prazno.

Oglasili pa so se fašisti, katerih je prišlo kakih pet, šest na pomol k slovesu. Ko so delegati bili že prošli mimo njih, je eden starejši fašist zaklical: »Qua semo italiani e no scivim!« (Tukaj smo Italijani in ne ščavi). Potem pa so se postavili na pomol zraven ladje in parkrat vzkliknili: »Viva Fiume italiana!« »Vogliamo Fiume italiana!« Ko so Francozi in Angleži izvedeli za pomen te otročje demonstracije, so se nasmejnili in so obudovali laško kulturo, ki se na tak način javlja pred tujimi gosti. Po tem junaskem nastopu so šli fašistovski heroji zadovoljno domu. Hiše za tokrat niso nobene zažgali.

Stare Srbije in Makedonije, umetniške izdelke na usnju iz Hrvatske, lepe keramične proizvode iz Slovenije in domače lončarske izdelke iz Srbije. Zlasti je treba omeniti intarzijske v kovini in filigranske izdelke umetniških ateljejev v Sarajevu. Sleđnjč je treba omeniti krasne preproge iz Pirota, proizvode stare srbske domače obrti, ki se odlikujejo po izvrsnosti in svoji risbi in bogastvu barve.

+ Dobava lesenih zabojev. Uprava državnih monopolov v Beogradu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 2. decembra 1921 ofertalna licitacija glede dobave 76.800 komadov zabojev iz mehkega lesa. Predmetni pogoji so internetom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

+ Prodaja bakrenega kamna. Okr. glavarstvo v Celju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se prodaja na ofertalni licitaciji ca 430 ton bakrenega kamna (Kupferstein) z vsebino približno 21 % čistega bakra, ležčega pri državni cinkarni v Celju dne 22. novembra 1921. Ofertalne ponudbe, ki morajo biti v zavorenem kuvertu pod pečatom, opremljene z 20 dinarskim kolkom se bo sprejemalo imenovanega dne do 11. ure dopoldne v pisarni ravnatelstva Državne cinkarne. O ostalih dražbenih pogojih se interesenti lahko informirajo pri okrajnem glavarstvu v Celju, soba št. 7 med uradnimi urami.

+ Tovarna nogavic in pletenin d. d. v Tuzli. V Tuzli je osnovana tovarna nogavic in pletenin d. d., z delniško glavnico enega in pol milijona.

+ Pridobivanje petroleja v češkoslovaški republiki je oddano ameriški družbi. Ministrski svet je odobril s Standard Oil Company dogovor, ki je bil tudi nemudoma podpisan. Tu gre za 30letno pogodbo, s katero je dobila ameriška družba Standard pravico pridobivati nafto v ozemlju češkoslovaške republike, izveniš kbelске petrolejeve vrelce ter nekatere druge večje vire. Ustanovila se je družba s kapitalom 100 milijonov kron, od katerih bo 48 odstotkov v rokah imenovane družbe, a 52 % v državnih rokah.

Ob devetih so se skupali na noge in jeli z veseljem ludečevanjem pretežati dremane ude. Suša v žepih jim je bila deveta skrb, saj so vedeli, da jih čaka pri Mirti Royal. Ošabno so zropotali na ulico, vihaje si ogromne brke in zavijaje se v raztrgane plašče, z levicami izvalno optirni na ročnike neskončnih papirjev. Marsikateri vrli meščan je napravil širok ovinek, ko jih je srečal na ulici!

Obližujoč se že naprej ter izbiraje v duhu slastna jedila, ki so jih upali pogoltiti, in rujna vina, s katerimi so si mislili nalivati predtrta žrela, so dospeli v Periško ulico. Se preden pa so zavili okrog vogala, jih je presenetila množica, ki se je zgrinjala z vseh strani in tiščala menda tja, kamor oni: k »Jegulji pod skalico«. Trinquemaille se je nemirno vzel na svojih kratkih nogah, Strapafar si je zasenčil oči z roko, Bouracan se je spustil v tek. Ko so obstali na licu mesta, niso mogli verjeti svojim lastnim očem. Krčme ni bilo več! Požrtija in pijanost današnjega dne sta se razblinili kakor lepe, prelepe sanje! . . .

»Bog in bogme, saj sem rakal

+ Brezposelnost v Italiji. Po službenih italijanskih podatkih je znatelo skupno število brezposelnih 1. sept. 470.542 oseb, izmed teh 370.336 moških in 100.006 žensk. Največja brezposelnost vlada v Lombardiji, v najnižjeindustrialnejšem kraju, kjer je brezposelnih 110.161; zatem v Benečiji 93 tisoč 761; Piemontu 67.868; Emiliji 55.527; Torkani 48.284; Liguriji 27 tisoč 717; Siciliji 27.064; Pulgiji 22 tisoč 415.

+ Izvoz premoga iz češkoslovaške republike je znašal l. 1920. vsega skupaj 43.250.778 q. Od tega je šlo na Nemško 24.059.196, v Avstrijo 18 milijonov 112.058, na Poljsko 770.649, na Madžarsko 99.340, v Jugoslavijo 60.646, na Rumunsko 41.866, v Švicarjo pa 65.815 q. V istem času je znašal uvoz 12.986.830 q; od te količine ga je prišlo približno 90 % iz Nemčije.

Obč. svet ljubljanski.

Snoči ob 5. je otvoril župan g. L. Perič drugo sejo občinskega sveta. Imenovan za verifikatorja svetnika gg. Krenžarja in Kocjana. — Odstotni so bili g. podžupan Rikó Jug, ki je vpoklican v vojaško službo in pa svet. gg. Melik in Pirč. Nato je prebral župan konstituiranje odsekov, kar smo že poročali. Za načelnike posameznih klubov so naznanjeni za JDS dr. K. Triller, za SLS svet. Krenžar, za NSS svet. I. Tavčar in za JSDS I. Kocmur. Zapisnik zadnje seje je bil odobren. Sledilo je obsežno poročilo o sprejetju v domovinsko zvezo. Sprejetih je bilo brez takse 113 oseb obojega spola in različnih stanov, proti vplačanju takse 17 oseb, zagotovitev vsprejema se je priznala 24. Imenomeem, ki so stalno v Ljubljani, odklonjenih pa je bilo 5 prosilcev.

Pri volitvi v kuratorji v Mestni dekliski licej so zahtevali pristajati JDS da dol? štiri mesta. Predlog svet. Breznika, da se voli po ključu kakor v drugih odsekih je propadel. Pri tem glasovanju so zahtevali pristajati JDS tudi protiglasovanje in vprizorili nato malo demonstracijo proti NSS. To postopanje pa je bilo z ozirom na pravi dejanski položaj nesmiselno in popolnoma neupravičeno, kajti razmerje med strankami je, če pristejemo še zastopnika vlade, ravnotežja in zastopnika učiteljskega zbora polovično. Če se pa JDS bolj klerikalne majoritacije so v kuratoriju še trije glasovi NSS, tako, da je število naprednih glasov 10 proti 3. Pri volitvi je bilo oddanih 39 glasov in sicer po 20 glasov za kandidate NSS dr. Peterlin, Jos. Ambrožič, SLS Jeglič, prof. Fabinc, Marija Remic in za JDS ga. dr. Tavčarjeva, prof. Breznik in Crnagor. — Nato je bil sprejet soglasno računski sklep Mestne hranilnice za l. 1920. Pri razpravi o dopisu magistrata o prispevku mestne občine za obrtno nadaljevalne šole se je vnela živahna debata, ki je izvenela od vseh strank v zahtevi, da mora občina na vsak način poskrbeti za to tako imeno šolo. Sprejet je bil končno predlog svet. Ambrožiča (NSS), da se skliče takoj raznih mednarodnih institutov in faktorjev v svrhu dobave stroškov, pouk na šoli pa se prične brezpogojno s 1. decembrom. Zato vprašanje se je tudi očitno zavzel g. župan. — Učnemu osebju mestnega deklisklega liceja so se zenačile plače s plačami profesorjev v državni službi in so se jim dovolile tudi nagrade za prakurno delo. — Poročevalec Kocmur je poročal nato o prošnji Zveze organizacij mestnih uslužbencev za enkratni nabavi prispevek in je predlagal za oženjene z otroci po 4000 K, oženi brez otrok po 3000 K in za samce po 2000 K. — Pri tem je bilo stavljenih še več predlogov, ki sicer da se dovolijo prispevki tudi mestnim upokojencem in mestnim delavcem (predlagal Orehek) in pa užitenim paznikom (predlog Dežmana). Pred glasovanjem je izjavil svet. Ivan Tavčar (NSS) sledeče: Jasno je, da mi vtrmamo vsem magistratnim uslužbencem potrebne prispevke. Ker pa so v zadnjem času dobili magistratni uslužbenci nekaj živil in to na 10 mesečne obroke, se ti boje, da bi morali sedaj izplačati ves ta dolg. Predlagam torej, da se jim izplača čisti nabavi prispevek brez ozira na omejenne obroke, ki so jih dolžni za dobavljena živila. — Predlog poročevalca je bil sprejet z dodatkom g. Tavčarja, ostali predlogi pa so izročeni finančnemu odseku. — Prošnja prevoznika Turka za zvišanje odškodnine za mestne vožnje odstopa finančni odsek gospodarskemu odseku.

Nato so sledila poročila raznih direktorijev. Poročila je otvoril poročevalec svet. Srebot o rač. sklepu in proračunu »Mestne klavnice«. — Pred glasovanjem se je oglašil dr. Triller ter poudaril sledeče: Navadno se sprejemajo taka poročila v normalnih razmerah en bloc. Ker pa se je v zadnjem času očitalo naši stranki gospodarstvo

da si prihranimo par srebrnjakov! je zaječal Strapafar.

»Ma ti sam si ga stlačil ultimo soldo v svoje putane!« je kriknil Corpodibale.

»Dovolj bi nam ostalo, da se nisi dal ti obriti pri kockal, prekleti Lah!«

»O presreča Devica.« se je oglašil Trinquemaille, »vedel sem, da nam zapije Bouracan vse do belica!«

»Sagrement! Dringemaille je vse sašrl na glopazah!«

Ko so si z medsebojnimi obtožbami olajšali srce, jim je prišlo na misel, da je najbolj pametno vprašati, kaj se je zgodilo, in preudariti, kako bi našli Beaureversa. Trinquemaille, ki ga je delala njegova bogaboječa milobnost najpripravnijšega za kočljiva poslanstva, se je pridružil trebušnemu in rdečeličnemu meščanu, ki je imel svoje izkuh nedaleč od Mirtine gostilne. Moč je bil videl vse na lastne oči in je danes z obilnim mahanjem in kričanjem že sedim mahanjem in kričanjem že sedim mič pričel svoj prvest. Ko se je Trinquemaille izmotal iz gruč nje govih poslušalcev, je bil bled kakor smrt.

»Otroci — izgubljeni smo!« je dejal tovariš, trepetaje kakor šiba na vodi.

(Dalej prih.)

Zahtevajte "JUGOSLAVIJO"

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda.

Michél Zevaco: „NOSTRADAMUS.“

ŠTIRINANJSTO POGLAVJE. Železna četa dobi novice.

I.

Telesni stražniki.

Ako je čitatelj morda pozabil, da je Royal de Beaurevers napovedal Bouracanu, Strapafarju, Corpodibalu in Trinque Trinquemaille sestanek pri Mirti, si je zapomnila naša četovica tem bolje; prvič zato, ker ni bilo zdravo preslišati Beaureversovega ukaza, in drugič, ker je pomislil sestanek pri Mirti vedno tudi pikanost in požrtjio.

Ko so dični pajdaši privedli kralja domov, so jadrno vzeli podplate pod pazduho, vedoč, da jih ne čaka nič dobrega v bližini Louvra. Bili so bogati; v žepih so jim zvenketali cekini, ki so jih bili znesli iz Henrijeve mošnje.

»Kaj ukrenemo s tem denarjem, prijatelji?« je vprašal Trinquemaille. »O li zapijemo? Ali zajemo? Zaigramo? Naj li plačamo maše, da se odvežemo grehov?«

Jeli so premišljati. Niti za hip jim ni prišlo na um, da bi lahko shranili

vsaj nekaj zlata za slabe čase. V žepih so jim zvenketali cekini. Treba jih je bilo napraviti. Druge izbire niso poznali. Corpodibale je izjavil, da ve za prelesten kotichek, kjer najdejo dobro družbo in vse ostalo, kar pristoji spodobnemu človeku, ako se hoče veselo iznebiti pozemelskega bogastva. Tovariši so zaupali Corpodibalu, zakaj bil je umna in dosledna glava, izbirčna v svojih apetitih. — Brez oklevanja so krenili za njim.

»Zamo če po tofili bijace!« je rekel večno žejni Bouracan.

»In dovolj jedace!« je vzkliknil Trinquemaille, ki je bil zmerom lačen.

»Pa kakšna dobro napolnjena kikirica!« je pripomnil Strapafar, prijatelj nežnega spola.

»Ma kél!« jih je zavrnil Corpodibale. »Tamo si najdeš montagne od paštet in gnjati, fiumi od vina in tutte le boginje z Olimpa, zraven pa igralce, ki čakajo kon impazienza, da bi se storili goljufati. Česa še hočete, madonna santa?«

Rečl je treba, da je nekoliko pretiraval. Umazana luknja v Svobodnjaški ulici, kamor je zapeljal svoje pajdaše, je kaj narobe odgovarjala njegovemu pesniško vznemirjenemu opisu. Toda četovica, ki je predstav-

ljala vseh sedem naglavnih grehov — razen skoposti, katero je nadomeščala našim znancem njih pristna razbojniška zapravljenost — si je lahko štela v krepost vsaj to, da ji ni bilo težko ustreči. Povračeni je z navdušenjem zlatpal bislo okoliško vino, ki so jim ga nanosili v škrlastih zelenih vrčih; Trinquemaille je hvalil opoprane klobasice, kakor bi bile bogve kakšno kraljevsko jelo; Strapafar se je zaklinjal, da svoj živ dan ni videl tako brkljih natakarič. Ko so se najedli in napili ter povaljali svoja grešna telesa v razuzdanstvu, ki bi nam zmanjkalo lesed, če bi ga hoteli opisati čitatelju, so zapazili pri sosednji mizi podobno družbo in so jo povabili na »partijo kock«, s trdim namenom, da jo sleko do golega. Toda častiti neznanec so žalibog metali kocke s še večjim mojstrstvom nego sam Trinquemaille, čeprav je bil kralj pariških sleparjev, kar že tiste čase ni pomenilo malo. In tako se je zgodilo, da je bila četovica okrog petih zjutraj siromašnejša od prerokov v Svetem pismu ter se je vdana v božjo voljo stisnila v kot in zaspala.

»Imamo vsaj lahko vest,« je zaječal Strapafar. »To tudi ni karsibodil!«

Ob devetih so se skupali na noge in jeli z veseljem ludečevanjem pretežati dremane ude. Suša v žepih jim je bila deveta skrb, saj so vedeli, da jih čaka pri Mirti Royal. Ošabno so zropotali na ulico, vihaje si ogromne brke in zavijaje se v raztrgane plašče, z levicami izvalno optirni na ročnike neskončnih papirjev. Marsikateri vrli meščan je napravil širok ovinek, ko jih je srečal na ulici!

Obližujoč se že naprej ter izbiraje v duhu slastna jedila, ki so jih upali pogoltiti, in rujna vina, s katerimi so si mislili nalivati predtrta žrela, so dospeli v Periško ulico. Se preden pa so zavili okrog vogala, jih je presenetila množica, ki se je zgrinjala z vseh strani in tiščala menda tja, kamor oni: k »Jegulji pod skalico«. Trinquemaille se je nemirno vzel na svojih kratkih nogah, Strapafar si je zasenčil oči z roko, Bouracan se je spustil v tek. Ko so obstali na licu mesta, niso mogli verjeti svojim lastnim očem. Krčme ni bilo več! Požrtija in pijanost današnjega dne sta se razblinili kakor lepe, prelepe sanje! . . .

»Bog in bogme, saj sem rakal

Drobiž.

* Polkovna zastava na dražbi. Francosko časopisje ima zopet novo senzacijo. Te dni je bila namreč prodana v Parizu na dražbi zastava 42. linijskega polka, ki je sodelovala v vseh bojih francoske armade počenši od l. 1792 za časa revolucije, direktorija, prvega in drugega cesarstva, druge in tretje republike. Kako je li mogla ta narodna svetinja, simbol stare slave, priti na dražbo, vpraševalo je nervozno francosko časopisje. In spretni francoski reporterji so odkrili tudi to tajnost. Polkovnik Husson, ki je pred vojno zadnji zapovedoval temu polku, je volil pred svojo smrtjo vse svoje uniforme in druge spomine svojemu staremu slugi. Starček je vestno čuval zapuščeno svojega gospoda, dokler ni pred meseci umrl. Njegovi dediči pa niso imeli smisla za stare relikvije, temveč sklenili so, dedščino prodati na dražbi. Tako je prišel tudi ta slavni prapor na boben.

* Kariera reporterjeva. Pred kratkim je umrl v Londonu v 56 letu starosti Kenedy Jones, ki je v družbi z Northliffejem uvedel v angleško žurnalistiko karakteristično smer hitrega izkoriščanja novic. Kenedy Jones, Northliffejev prvi glavni urednik in ravnatelj podjetja in poznejši njegov soudeležnik, je bil sin revnih staršev, ki so ga poslali v trgovsko šolo v Glasgowu. Kot dijak je živel v velikem pomanjkanju, pa tudi pozneje, kot so trudnik, podeželskih listov je živel v vedni revščini, seleč se zdaj sem, zdaj tja, dokler ga naposled ni zanesla usoda v London. Tu je po prav kratkem času zaslovel kot izvrsten reporter. On je prvi začel delati po principu: vsako novico prinesiti hitro in jo ob-

javiti v zanimivi obliki. Tako je zbudil pozornost največjega londonskega časnikarja Alfreda Harmswortha, poznejšega Lorda Northliffeja. Leta 1896 je osnoval z Northliffejem prvi jutranji list iz katerega se je pozneje razvil svetovni žurnal »Daily Mail«. Ta list s svojo milijonsko naklado je v kratkem času postal največ čitani angleški časopis, ki si je pridobil ogromno število naročnikov posebno med bursko vojno, ko je prinašal popularna vojna izvestja in začel strastno zastopati imperijalistične težnje. »Daily Mail« je postal iz malega lokalnega lističa, s pomočjo reklame dobrih reporterjev in okusnega prinašanja senzacij sloveč evropski časopis z največjo naklado 3 milijone izstisov. Kenedy Jones je moral se le 40 let star, po zdravniškem nasvetu opustiti žurnalistično karijero. Bil je izvoljen narodnim poslancem in preživel svoja zadnja leta na svojem velikem posestvu.

* Kdo je domačin? Neki hrvaški list poroča: Pred tremi dnevi sem se vozil v reškem tramvaju. Za mano je bilo tudi nekaj naših žen iz najbližje okolice Reke. Italijanski konduktor pride v vagon in zahteva od njih ne samo da plačajo vozni listek, nego da tudi pokažejo legitimacijo. »La legittimazione? La legittimazione,« vpraša Italijan mlado Primorko. Ona ga ostro pogleda: »Kaj, ti hočeš od mene legitimacijo? Ti od mene? Jaz sem tu na Reki domača, ti si se pa priklatil sem-kaj! Ti pokaži, kje imaš legitimacijo, ker si tuje!«

* Dan Adamovega rojstva. Iz med številnih stoletnic se je vredno spomniti še ene, katero je iznašel neki ameriški učenjak, dr. Legfoot. On je, ne vemo po katerih podatkih, izračunal, da

se je naš Adam rodil 28. oktobra pred 5.925 leti in je živel 969 let.

* Japonski delegati v smrtni nevarnosti. Japonska ladja »Kashima Maru«, ki je prevažala japonske delegate, bi bila skoraj postala žrtev strašnega viharja kakoršnjega se sam kapetan te ladje v tridesetih letih svojega morariškega življenja ne spominja. Japonski delegati za Washingtonsko konferenco s princem Tokugawam na čelu, so se komaj umaknili smrti.

* Zrakoplovi za pušice. Kdor se hoče voziti z zrakoplovom, ne sme pušiti. To je do sedaj držalo. Ker pa se privatni zračni promet vedno bolj razvija in potovanje v zraku traja po več ur, je neka ameriška firma za zračni promet dala izdelati posebne gondole »za pušice«. Cela kabina: pod, strop, zidovi in pohištvo je sestavljeno iz negorljive tvarine. Sedaj bodo zrakoplovci zamogli s cigareto v ustih plavati nad zemljo in prezirno puhati dim nanjo.

* Preiskavanje Olimpa. Dva švicarska inženirja, ki sta zaposlena pri ministrstvu javnih del v Atenah, sta bila za časa dopusta na vrhu Olimpa ter sta preiskala vse vrhunce Olimpa, ki so bili doslej zelo malo poznani. Inženirja sta dosegla vrh, zvan »Jupitrov prestol«, kjer sta ugotovila točno višino Olimpa, ki doslej še ni bila poznana. Tudi sta napravila točno geografsko karto te glasovite, pa tako malo poznane gore.

* Kako se sdavi zamot črev. V neki holandski vasi so se nekemu bogatemu kmetu zamotala čreva. Zdravnik je ugotovil, da je bolezen nevarna in da mora kmet v bližnje mesto na operacijo. Poslali so po avtomobil in kmet se je vozil s silno brzino v mesto, da

si reši življenje. Ko pa je došel v mestno bolnico, so zdravniki ugotovili, da je operacija nepotrebna, ker je kmet popolnoma zdrav. Silna hitra vožnja, ki je stresala kmetovo telo, je spravila čreva spet v normalen položaj.

Proda se:

MOBILJE, OBLEKE IN RAZNEGA ORODJA

se prodaja. Poljanska cesta, baraka št. 11.

NOV PISALNI STROJ »ADLER«

model št. 7 se prodaja po zelo nizki ceni. Podelje se v upravo tega lista.

PISALNA MIZA

iz trdega lesa, jako dobro ohranjena, priprava za vsako pisarno, se ceno prodaja. Naslov v upravi.

Kupi se:

7 VINSKIH DOBRO OHRANJENIH HRASTOVH SODOV

od 50 do 100 hl se kupi. Ponudbe pod »Sod« na upravo lista.

GOZD

smrekov, večjo parcelo, mlad ali zaraščen se za v last takoj kupi. Ponudbe pod »LEP GOZD« na upravo lista.

Službe:

PRODAJALEC

aranzir izlozba za manufakturno, kratko in modno blago, zmožen nemškega, srbohrvaškega, italijanskega in nemškega jezika, išče takojšnjo trajno namestitev. Cenjene ponudbe pod »SPOSOBEN« na uredništvo.

IZKUŠEN KOVAČ

išče službo v mestu ali na deželi. Naslov pove upravo lista.

VISOKOŠOLEC

želi dati inštrukcije pri boljši rodbini. Ponudbe na upr. pod »Inštruktor«.

SPREJME SE TAKOJ MLAD, BRIVSKI POMOČNIK

plača dobro. Več se izve pri poštne uprave na Muli ob Dravi.

Razno:

VDOVA IŠČE DRUŽABNICO

pošteno Slovenko od 30 do 35 let staro, kot pomoč v trgovini z mešanin blagom. Da tudi v najem proti prevzetju še notri naha-jočega blaga. Naslov pove podružnica »Jugoslavije« v Celju.

DRUŽABNIKA Z 100.000 DIN.

za izvršno vpeljano trgovino s čevlji m drobnim in na debelo v Beogradu iščem za takoj. Cenjene ponudbe pod »BEOGRAD« na uredništvo »Jugoslavije«.

DRUŠTVO KOMISIJONARJEV V LJUBLJANI

prevzema po svojih članih prevažanje pošiljstva z vozom za prevažanje pošiljstva, prevoz in oprem. glasovirjev, železnih blagin in vsa v to področje spadajoča dela po najnižjih cenah.

Mnogo časa in denarja si prihranite ako takoj naročite

„Expres“ kotno računarico.

„Ekspress“ je zakonito zavarovana je najmodernejša in najboljše računska tabela za množenje in deljenje.

„Ekspress“ je najcenejša računska tabela ter stane s poštnino vred vzorec A 5 din., vzorec B 7 din.

Naroča se pri

ZVEZNI TISKARNI V LJUBLJANI.

Več lesnih strokovnih delavcev

stolarjev, strugarjev, mizarjev in parketnega predelavca, ki je vajen vseh parketnih strojev sprejme v trajno delo podpis. na tovarna. V počtev pridejo samo večji in stalni delavci z dobrimi izkazili. — Pismene in ustne prijave opremljene z natančnimi podatki o družinskih razmerah in dosednji zaposlenosti, rojstnem kraju in starosti na:

REMEC Co., tovarna upoginjenega pohištva Duplica p. Kamniku.

TOVARNA USNJA V RADEČAH IŠČE: nočnega čuvala

popolnoma večšega v stroki in kateri je že več let v tej stroki deloval. Z mezdo je v zvezi prosto stanovanje.

Oferte na:

ALEKSA PODVINCA, tovarna usnja, Radeče pri Zidanemmostu.

Društvo državnih računskih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani javlja tužno in pretresljivo vest, da je njegov mnogozaslужni, izredno marljiv predsednik in vsem na dražji tovariš blagorodni gospod

Avguštin Zajc
vladni računski nadsvetnik

zadet po morilčevski roki dne 7. t. m. nenadno preminul. Pogreb, ki se vrši v sredo dne 9. t. m. ob 8. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Krištofu na pokopališču k sv. Križu, naj se gg. tovariši po možnosti udeležijo.

Društvo državnih računskih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da ostane trgovina Avgust Agnola na Dunajski cesti 11 radi preselitve v lastno hišo na Dunajsko cesto 10, od 8. t. m. do preklica za promet s strankami zaprta. Steklarska delavnica ostane še nadalje odprta. Uhod v delavnico in pisarno na dvorišču. Zopetna otvoritev se po časopisih objavi.

Tehnična in elektrotehnična pisarna

LOUIS PATZ & Co.

Wien VII, Kirchengasse 43.

elektromotorji, dynamo, ventilatorji, material za instalacije, žarnice, obložnice, stroji za obdelovanje lesa in kovin. **Zahtevajte tehnična mnenja, vsaki čas in brezplačno, katera se radevolje oddajajo. Zastopniki se iščejo!**

LOŽAR & BIZJAK

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 20.

Priporočata najfiniša tu- in inozemske sukno za obleke, sukne, površnike, žakete itd., vsake vrste izgovljenih oblik, raglanov, zimskih sukenj, površnikov za gospode in dečke, najmod. klobuke, čepce, samoveznice, nepremojljive dežne plašče itd.

Izdelava oblek po meri in najnovejšem kroju.

Stremljenje po zadovoljstvu vsakega p. n. odjemalca v polni meri.

Konkurenčne cene! Konkurenčne cene!

Anglo-Avstrijska banka

Po sklepu 57 redne gener. skupščine, ki se je vršila dne 31. oktobra, se bo dividendni kupon pro 1920, t. j. kupon štev. 27. akcijske številke 1-833.334 s

štiriindvajset nem. avstrijskih kron

od 2. novembra t. l. naprej sprejemal pri blagajnah Anglo-Avstrijske banke v Wien-u in pri podružnicah v Mariboru, kakor tudi pri blagajnah njenih podružnic in ekspozitur.

Wien, 31. oktobra 1921.

Anglo-Avstrijska banka.

Premog premog

prvovrsten

kosovec in orehovec po zelo nizki ceni, dobavljiv takoj in za stalno.

Vprašanja pod „premog“ na upravo lista.

Dobava samo v vagonih.

Obrtna banka v Ljubljani

si dovoljuje javiti, da je prejela od Ministrstva financ

dovoljenje za poslovanje z devizami in valutami

v smislu novega pravilnika z dne 25. septembra 1921.

Naročila za nakup in prodajo izvršuje najkulantneje.

V Ljubljani, meseca novembra 1921.

Za leto 1922

Žepna koledarja

Za leto 1922

v dveh lično izdelanih oblikah 12×7 in 6×4 cm se dobijo po vseh knjigarnah in trgovinah z papirjem. Koledarja sta lično vezana in tiskana na dobro limanem papirju.

Naroča naj se direktno pri

Zvezni tiskarni in knjigarni v Ljubljani, Wolfova ulica štev. 1.